

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 5. An debitor liberatur à restitutione, si creditori sui creditoris solvat,
quod debet?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

obligatio autem justitiæ prævalet consilio. Tum quia stuprator Virginis sub promissione matrimonii tenetur ab ingressu Religionis, ut promissioni onerosæ satisfaciatur. Et hæc sententia, teste Layman, fuit approbata à Sixto V. & Greg. XIV.

Q. 4. An si debitor immemor sui debiti tantum donet creditori, quantum ei debet, excusatur à restitutione?

Resp. Neg. Quia liberalis, & gratuita donatio nec est, nec potest esse solutio necessaria debiti ex justitiâ; cum hæc inter se pugnent. Nec refert quòd si debitor debiti sui meminisset, gratis non donasset; nam actualis dispositio voluntatis, non autem conditionalis seu conditionatè futuræ, attendenda est, & operatur in pactis: nam quòd non existit actu, nihil efficere potest. Si autem debitor memor debiti tantum donet animo se liberandi, quamvis putetur liberaliter donare, satisfacit debito, &c.

Q. 5. An debitor liberatur à restitutione, si creditori sui creditoris solvat, quod debet?

Resp. Multi affirmant, modò debita utriusque sint ejusdem naturæ, nec sint alii priores creditores privilegiati, aut hypothecarii. Quia, inquit, solvendo Fratri meo centum quæ illi debes, emo, & acquirò jus, quod habebat exigendi à te centum: at jus quod ha-

Deo in tetanti valet, quanti illud, quod tu habes in me. Sed hæc ratio non omnes convincit; & certè id non licet invito creditore: nam creditor habet jus exigendi, & accipiendi id, quod ei debetur, & debitor habet obligationem solvendi suo creditori id, quod ei debet; nec debitoris est creditoris sui debita solvere. Et verò in foro externo cogar iterum solvere tibi, nisi meâ causâ factus sis debitor alteri, ut si gerens mea negotia mutuum ab illo acceperis, vel nisi ob rem alterius debitum contraxerim, ut si conduxisti à te domum, quam tu ab illo conduxisti.

Q. 6. An excusatur à restitutione, qui non potest restituere, nisi per bona superioris, vel inferioris ordinis?

Not. Bonorum naturalium triplex est ordo. In supremo ordine sunt vita, membra, sanitas, virginitas, libertas: in medio honor, & fama: in infimo divitiæ, & res pecuniâ æstimabiles.

Resp. I. Ex communi, debitor non tenetur restituere cum jactura bonorum superioris ordinis, quæ in æstimatione prudenti sit longè majus detrimentum, quàm damnum compensandum. Tum quia creditor non est tunc rationabiliter invitus: tum quia restitutio fieri debet, ut servetur æqualitas: ergo non obligat debitorem, ut longè gravius detrimentum patiatur, quàm sit detrimentum creditoris. Sic per se loquendo non teneris cum jactura propriæ